

Osoby se sluchovým postižením

Metodika pro standard Handicap Friendly

Garantem této části metodiky je Zlata Houšková

Sluchové postižení

U lidí s postižením sluchu je nejdůležitější uvědomit si, že nejde o jednotné postižení, a tudíž ani o homogenní skupinu osob. Podle charakteru postižení se tyto lidé dají rozdělit do několika skupin: na ohluchlé, nedoslýchavé, prelingválně neslyšící a hluchoslepé. Pro část nedoslýchavých a pro ohluchlé je komunikačním jazykem český jazyk. Pro prelingválně neslyšící a část nedoslýchavých je komunikačním jazykem český znakový jazyk, případně další národní znakové jazyky.

Podle typu postižení a komunikačního jazyka se využívají kompenzační pomůcky na straně uživatele (sluchadla, kochleární implantáty...) i na straně komunikujícího partnera (mikrofony, indukční smyčky, videotelefony...) a volí se i vhodný způsob komunikace. Vhodným kompenzačním smyslem je především zrak. Ohluchlí jsou lidé, kteří ztratili sluch až po rozvinutí mluvené řeči. Ke komunikaci užívají odezírání a mluvenou nebo psanou řeč (v našem prostředí český jazyk). Pozor! Pro odezírání je nutný talent, každý ohluchlý tedy neodezírá stejně dobře!

Nedoslýchaví bývají definováni jako lidé, kteří se sluchadlem alespoň v tiché místnosti rozumí mluvené řeči i bez odezírání. Stupeň nedoslýchavosti i specifika osobního vývoje však mohou být různé, a odlišný tedy bude i preferovaný způsob komunikace. Někteří budou využívat ke komunikaci mluvenou a psanou řeč, jiní budou využívat znakový jazyk. Např. dítěti se silnou nedoslýchavostí nebylo v dětství poskytnuto sluchadlo a bylo vychováno ke komunikaci znakovým jazykem, případně se s ním téměř nekomunikovalo. Využití sluchadla v pozdějším věku nemusí vést k plnohodnotné komunikaci mluvenou řečí.

Prelingválně neslyšící jsou lidé, kteří se narodili plně neslyšící nebo ztratili sluch ještě před rozvojem řeči, a to buď absolutně, nebo mají jen nevyužitelné zbytky sluchu. Pro tuto skupinu je vhodným komunikačním jazykem český znakový jazyk (= mateřský jazyk neslyšících v ČR). Kromě českého znakového jazyka existuje také znakovaná čeština; na rozdíl od českého znakového jazyka jde o umělý systém odvozený od mluveného jazyka, kdy se k českým slovům přiřazují znakové ekvivalenty, nejde o přirozený komunikační prostředek neslyšících. Většina prelingválně neslyšících se považuje za jazykovou minoritu s vlastním jazykem a kulturou, sami se označují jako „Neslyšící“.

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/hf/sluch/sluchove_postizeni

Last update: **2020/09/27 15:18**

